

detailhandel in dagelijkse levensbehoeften, die veelal op de weekmarkt verhandeld werden. Rotterdam had bij de verlening van het stadsrecht, in 1340, ook het recht gekregen om twee jaarmarkten te houden³¹⁵). Deze hebben nooit veel betekenis gehad. In 1412 werd aan de stad het recht verleend twee vrije jaarmarkten te houden, tegen een bedrag van zes pond per jaar³¹⁶). In haar artikel over de Rotterdamse jaar- en weekmarkten merkte mej. Kersbergen op dat in 1426 de meest gezochte stallen op de vismarkt nog drie keer zoveel opbrachten³¹⁷). De jaarmarkten waren dus van weinig betekenis en werden door Sneller gekarakteriseerd als weinig meer dan een exponent van de weekmarkt³¹⁸). Het oudste keurboek noemt slechts één keer de jaarmarkt, waarover uitsluitend vermeld wordt dat alle boeten daar twee keer zo hoog zullen zijn voor vreemdelingen³¹⁹). Alle overige marktkeuren hebben betrekking op de weekmarkt, de 'rechte markedach'.

Het begin van de weekmarkt werd aangegeven door het luiden van de gasthuisklok. Vóór dat tijdstip mochten alleen lakens en fruit verhandeld worden, terwijl de poorters het recht hadden een aantal dagelijkse levensbehoeften te kopen³²⁰). Dit was één van de weinige gevallen, waarin de overheid haar eigen burgers bevoorrechtte. Aan vreemdelingen waren verder weinig beperkingen opgelegd tijdens de weekmarkt. Zij mochten brood en aardewerk verkopen, waarbij in het laatste geval een standplaats werd aangewezen³²¹). Ook mochten zij hun diensten aanbieden als ketellappers – later ook als slijpers – en als schoenmakers en schoenlappers³²²). De overheid beschermde haar eigen poorters wel tegen te veel concurrentie van vreemdelingen. Hun economische activiteiten waren beperkt tot de dag van de weekmarkt. Alle verdere bedrijfsuitoefening door niet-poorters was verboden³²³).

Als illustratie van de overheidsbemoeiing met handel en bedrijf zullen wij nader ingaan op de bepalingen ten aanzien van de verkoop van zout. Deze werd in de loop van de vijftiende eeuw steeds uitvoeriger gereguleerd. Het oudste keurboek verbood alleen om meer dan één scheepslading zout ter markt te brengen en uit een schip minder dan een achtste deel te verkopen³²⁴). Later werd hieraan toegevoegd dat wie minder dan een achtste deel verkocht, dit alleen mocht doen op een vaste standplaats op de markt of voor zijn eigen deur. Het was verboden de prijs in de loop van de dag te verhogen; deze mocht wel verlaagd worden.

Een latere toevoeging stelde vast, dat zoutverkopers van buiten de stad hun zout pas mochten verkopen, nadat dit door de gezworen